

Tysklands økonomiske krise truer hele Europa

Den tyske regering har lagt op til en gigantisk investeringsplan, der skal sætte gang i den blodfattige økonomi. Det har fået mange økonomer til at klappe i hænderne, men offentlige investeringer kan ikke redde Tyskland. Problemerne er langt mere omfattende. Kravet til forandringer er enormt.

Den konservative tyske kansler, Friedrich Merz (th.), og hans socialdemokratiske finansminister, Lars Klingbeil, har en enorm opgave foran sig. Det er hele det tyske samfund, der skal laves om. Foto: Tobias Schwarz/AFP/Ritzau Scanpix

Ulrik Bie, Berlingske den 28. september 2025

(Uddrag af artiklen, del 2)

Men spørger man de tyske virksomheder, er intet blevet bedre de seneste måneder. Tværtimod.

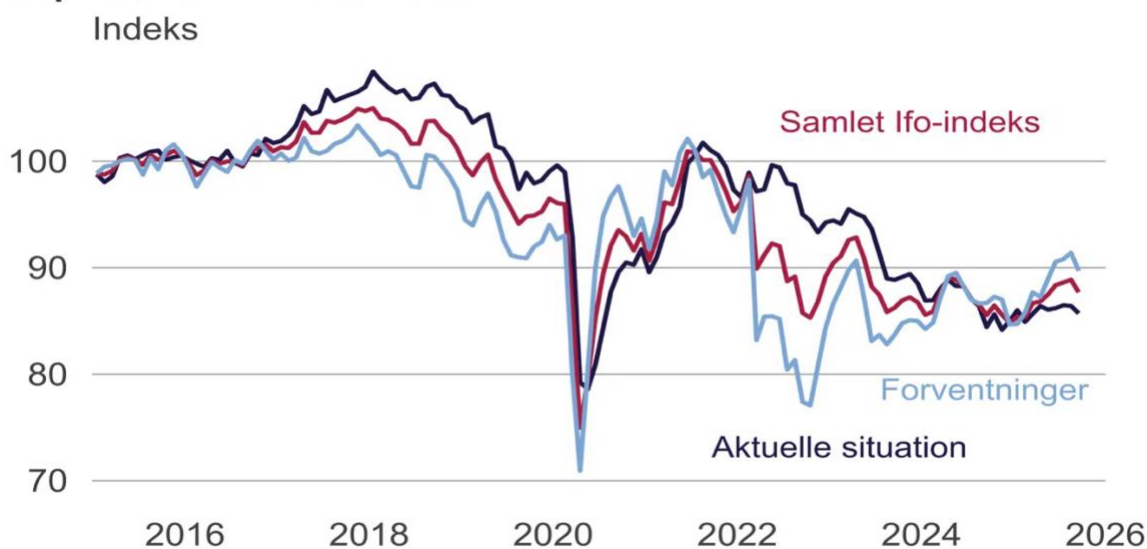
Det er dybt bekymrende.

Bilag 6

Stemningsbarometeret fra ifo Institut i München faldt i september til det laveste niveau siden maj, hvor handelskrigen var på sit højeste. Barometeret ligger nu på et niveau, der normalt peger mod dyb tilbagegang. Både vurderingen af den aktuelle situation og udsigterne for fremtiden tog et uventet dyk.

Dermed fortsætter Europas største økonomi og Danmarks største eksportmarked i slæbesporet. Det bedste, man kan håbe på i år – vækstmæssigt – er et stort rundt nul.

Deprimerede virksomheder

Kilde: Macrobond, Berlingske

Tysk økonomi er altså stadig ikke større, end den var i begyndelsen af 2019, hvilket er den længste periode med økonomisk stilstand i efterkrigstiden.

I den samme periode er dansk økonomi blevet 12 procent større, mens resten af euroområdet – uden den tyske albatros – faktisk er vokset med omkring ti procent. Det er de mindre lande, der især har gjort det godt, ikke mindst landene omkring Middelhavet.

Dybe strukturelle problemer

Mange økonomer har skudt skylden på den særlige finanspolitiske regel i Tyskland (gælds-bremsen) der har givet overskud på de offentlige finanser, men som samtidig har ført til nogle af de laveste offentlige investeringer i EU og dermed en omfattende nedslidning af den tyske infrastruktur, både den fysiske og den digitale.

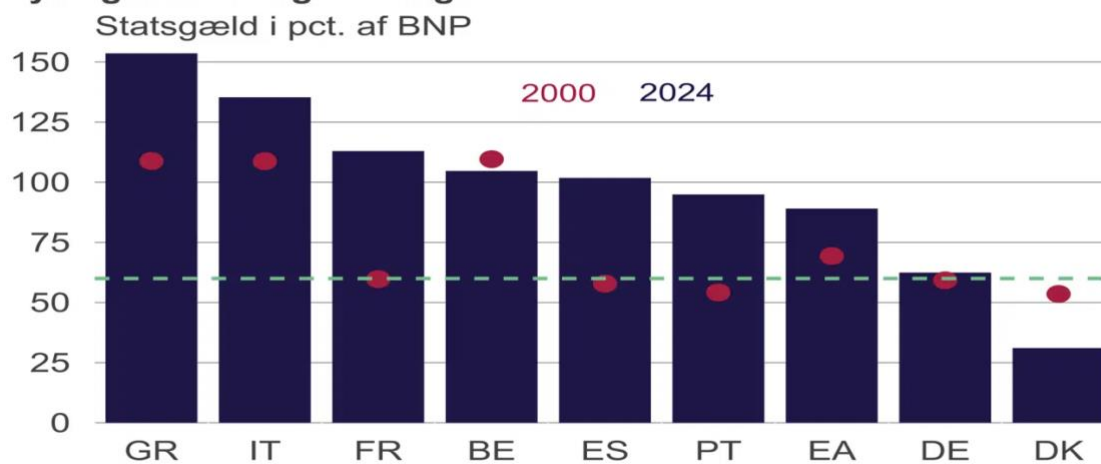
Men situationen er mere kompleks end bare at se på økonomernes sædvanlige forklaringer.

Tyskland skal sparkes i gang

Nu skal Tyskland altså sparkes i gang med en blanding af offentlige og private investeringer. Eksempelvis blev Deutsche Bahns DB Schenker solgt til danske DSV for 15 milliarder euro for at skabe kapital til en gigantisk investeringsplan.

De næste 10 til 12 år vil regeringen investere 1.000 milliarder euro, hvoraf halvdelen er til forsvaret og halvdelen til investeringer i infrastruktur, digitalisering og grøn omstilling.

Tysk gæld vil stige kraftigt

Kilde: Macrobond, EU-Kommissionen

Dertil kommer en række skattelettelser og øgede incitamenter til virksomhederne til at investere gennem mere lempelige afskrivningsregler.

Ved et investeringstopmøde i juli lovede virksomhederne at investere hele 631 milliarder euro i Tyskland de næste tre år. Fra banker og pensionskasser til medier, industri og teknologi. Det er lidt mere end halvanden gange Danmarks samlede bruttonationalprodukt (BNP) sidste år.

Er investeringerne så synlige i vækstudsigterne?

Helt sikkert. Næste år forventes de offentlige investeringer at udgøre næsten halvdelen af den samlede vækst på 1,3 procent. Året efter en fjerdedel af væksten på 1,2 procent. Kiel Institut regner også med vækst i maskininvesteringerne på omkring fem procent om året.

Et nødvendigt blodbad

Men heri gemmer sig noget dybt bekymrende.

Fem procent er nul og ingenting i betragtning af, hvor meget produktionsapparatet er blevet nedslidt de senere år – og det efterlader stort set ingenting til et digitalt spring fremad.

Kiel Institut siger hermed, at den private økonomi ikke kommer til at vokse noget særligt. Og dermed også, at der ikke kommer særlig store positive dynamiske effekter ud af de mange milliarder euro. Ingen øget optimisme i husholdningerne. Intet spring fremad i iværksætterier og skabertrang.

Disse år er eksistentielle for tysk økonomi og dermed også for hele Europa – og Danmark. Hvis ikke tysk økonomi formår at omforme sig, så samfundskagen vokser hurtigere, er det svært at se, hvordan man skal skabe de mange velbetalte job, der skal finansiere en oprustning, en velfærdsstat og en grøn omstilling.

Og det er svært at se, hvordan man skal dæmme op for den utilfredshed, der har givet de politiske yderfløje vind i sejlene.

Væksten skal være meget højere i resten af årtiet end det, som Kiel Institut forventer. Og det kan den også meget vel blive – hvis Merz-regeringen får alvor tager fat og slagter en større flok af tyske hellige køer.

Et blodbad er nødvendigt.